

Brit en Boris

Brit en Boris zijn goede vrienden. Regelmatig zijn ze in de winkel van Onno te vinden, maar klanten komen er steeds minder. Als Onno ook nog eens ziek wordt, besluiten Brit en Boris hem te helpen om zijn zaak te kunnen behouden. Maar dat blijkt niet zo eenvoudig. Ze worden gedwarsboord door een vervelende dorpsgenoot en tot overmaat van ramp wordt de hele winkelvoorraad vernield. Zou het tweetal erin slagen om de winkel weer succesvol te maken? Om beurten vertellen Brit en Boris hun verhaal.

*Het eerste boek over Brit en Boris,
een ondernemend duo met een grote dosis lef.
Voor aanpakkers vanaf 8 jaar.*

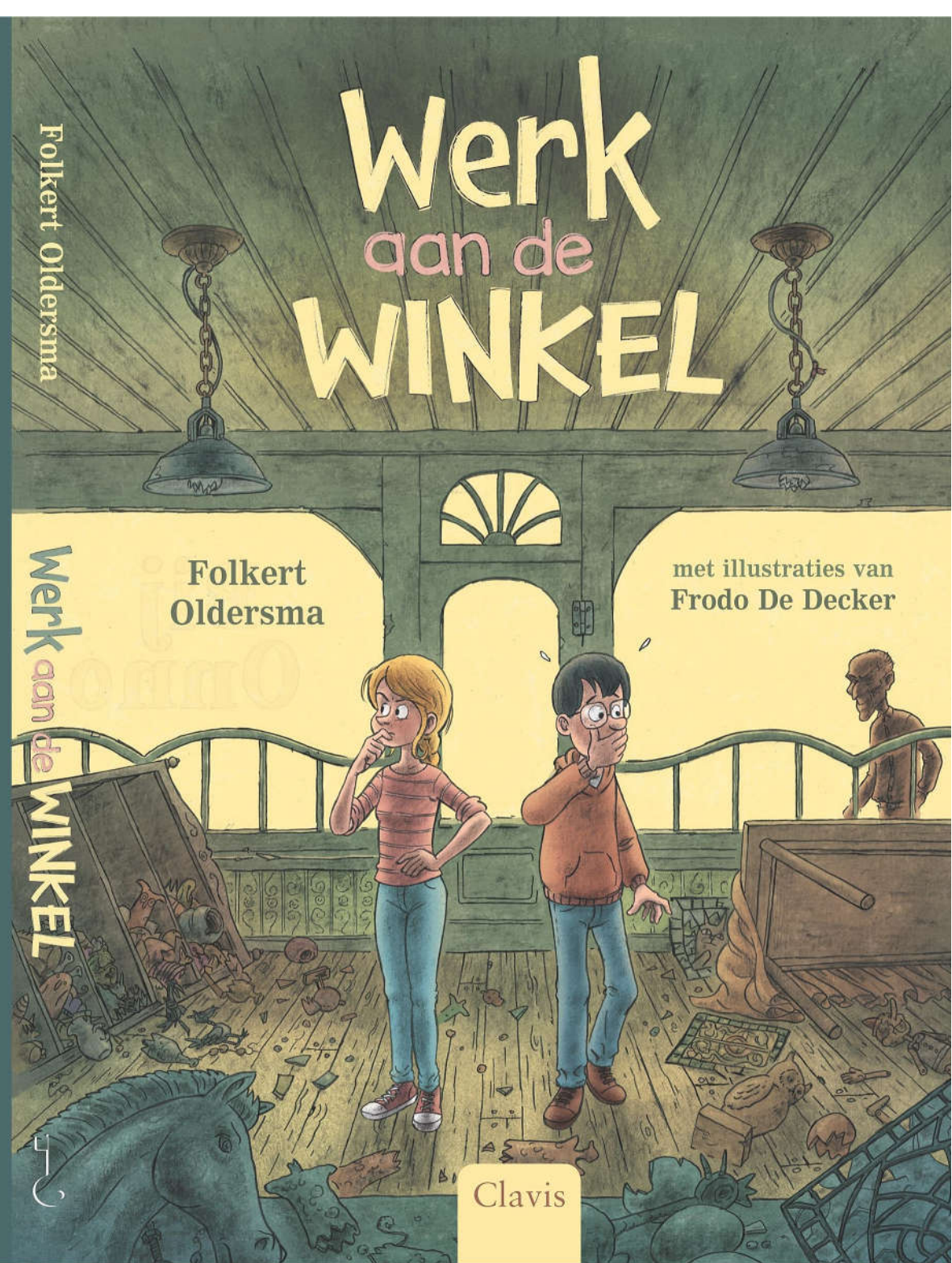
www.clavisbooks.com

ISBN 978-9044830903

9 789044 830903

Folkert Oldersma

Werk aan de WINKEL

Werk aan de WINKEL

Folkert
Oldersma

met illustraties van
Frodo De Decker

Clavis

Folkert Oldersma

Werk
aan de
WINKEL

met illustraties van
Frodo De Decker

1

DE FIETS

BRIT

Folkert Oldersma

Werk aan de winkel

© 2017 Clavis Uitgeverij, Hasselt – Amsterdam – New York

Omslagontwerp: Studio Clavis

Illustratie: Frodo De Decker

Trefw.: ondernemen, elkaar helpen, samenwerken

NUR 282

ISBN 978 90 448 3090 3

D/2017/4124/207

Alle rechten voorbehouden

www.clavisbooks.com

www.folkertoldersma.nl

www.frododedecker.com

‘Brit, je moet me helpen. Ik heb je fiets nodig. Die van mij heeft een lekke band.’

‘Ik heb hem zelf nodig.’

‘Doe niet zo moeilijk, ik moet de trein halen.’

‘Och Boris, plak je band. Dit is mijn fiets.’

‘Breng me dan.’

‘Alleen als je me smeekt. Zou je me alsje-alsje-alsjeblieft naar het station willen brengen, oh, lieve-allerliefste Brit?’

‘Brit, hou op met die ongein, daar heb ik nu geen tijd voor. Als ik de trein niet haal ...’

‘... heb je pech gehad.’

‘Brit, please ...’

‘Ach, zeg dat dan meteen.’

Hem een beetje stangen, daar geniet ik van. Normaal is die opgewonden Boris de rust zelve. Maar nu stond er een belangrijke uitvoering voor de deur. Hij mocht zijn repetitie in de stad niet missen. Achter zijn brillenglazen gingen zijn ogen onrustig heen en weer. Hij was echt in paniek. Dan is hij een schatje, en dan kan ik niet anders dan hem plagen. Oké, ik weet het, dat is heel kinderachtig en flauw, maar het werkt wel.

‘Waarom heb je niet gekozen voor een blokfluit? Man, wat is dat kreng zwaar en onhandig!’

We waren op weg naar het kleine stationnetje dat iets buiten ons dorp ligt. Het was zwaar trappen met Boris en zijn cello achterop. Hij moest op tijd in de stad zijn. Als je hier zegt: ik ga naar de stad, dan weet iedereen welke stad je bedoelt: dé stad. Ze wordt eigenlijk nooit bij naam genoemd.

‘Daar is hij al,’ klonk achter me zijn paniekstem.

In de verte zagen we de trein al aankomen.

‘Dat halen we nooit,’ zei onze optimist.

‘Natuurlijk wel.’ Ik zette nog een tandje bij.

Maar echt, ik vervloekte die cello. De trein kwam steeds dichterbij, maar het station gelukkig ook.

Verderop zagen we Julius. Hem zien betekent vaak ellende. Gelukkig was hij druk in de weer met zijn scooter. Steeds driftiger probeerde hij die aan te trappen. In plaats van een kind af te tuigen, reageerde hij zijn woede af op zijn oude scooter.

We passeerden hem zonder dat hij ons opmerkte. Normaal zou het hem, groot en oud als hij is, leuk hebben geleken om ons tegen te houden en de trein te laten missen. Nu trapte hij in blinde woede zijn brommer de sloot in.

Voor het station smeed ik mijn fiets tegen een hek en hielp ik Boris het zware ding het perron op te zeulen. Op hetzelfde moment kwam daar de trein sissend tot stilstand. De deuren klapten open.

Op ons kleine stationnetje blijft de trein maar kort wachten. Boris moest haast maken. Snel trok hij cello naar binnen.

‘Bedankt,’ kon hij nog net uitbrengen voordat de deuren zich alweer sloten.

Ik zwaaide Boris na en mopperde. Had ik net vakantie, moest ik me nog in het zweet werken. Ik vond dan ook dat ik een versnapering had verdiend. Ik keek in mijn beurs en stelde vast dat er alleen genoeg was voor wat drinken. Mijn zakgeld is eigenlijk niet bedoeld voor dit soort zaken, maar wat een zweterig tochtje was dit geweest.

Ik haalde een blikje fris uit de automaat en ging er onderuit gezakt op een bankje van genieten. Inmiddels was het weer stil op het perron. Er klonk alleen zachte muziek uit het stationsgebouw.

Boris is mijn vriend. Al vanaf dat we peuters waren, zijn we zo goed als altijd samen. Tenminste tot voor kort. De laatste tijd

zag ik hem minder vaak. Hij heeft natuurlijk zijn eigen dingen, maar die had hij vroeger ook. Het was net of er meer afstand tussen ons was gekomen, het voelde soms wat ongemakkelijk. Volgens mij had dat te maken met het feit dat sommige kinderen smoesden dat we verkering hadden. Terwijl Boris gewoon een vriend is. Een goede vriend. Mijn beste vriend.

En dat hij mijn vriend is, heeft niks te maken met verkering. Niks. Boris ontkende trouwens dat het te maken had met die plagende opmerkingen. Feit bleef dat hij me veel minder vaak opzocht. Behalve als hij me echt nodig had, zoals bij een leuke band.

Het viel zelfs mijn moeder op, die normaal nooit iets merkt. ‘Hebben jullie soms ruzie?’ vroeg ze laatst.

Ook om me heen zie ik dat jongens en meisjes opeens minder of helemaal niet meer met elkaar optrekken. Is het omdat je kunt zien dat we borstjes beginnen te krijgen? Dat de jongens daar verlegen van worden? Dat zou ik wel stom vinden van Boris. Misschien klopt het ook dat hij veel tijd kwijt is met zijn muziek. Maar laten we eerlijk zijn: wat is er belangrijker, zijn cello of ik?

Boris woont bij zijn vader. Zijn moeder is er ooit vandoor gegaan. Ze hebben het goed samen, Boris en zijn vader. Van hem heeft hij cello leren spelen. Nu speelt Boris in het provinciaal

jeugdorkest. Het was nog best spannend of hij zou worden toegelaten. Met audities en zo.

Uiteindelijk vertelde de dirigent hem dat ze hem graag bij het orkest wilden hebben. Sinds die tijd is Boris zijn instrument pas echt fanatiek gaan bespelen. Het lijkt zijn liefde wel. Ze zijn zo vaak mogelijk samen.

Boris en zijn vader lijken best een beetje op elkaar. Allebei verstrooide professors. Terwijl iedereen vindt dat ik op mijn moeder lijk. Even rustig tot tien tellen zit er bij ons niet in, we luchten meteen ons hart. We botsen ook regelmatig, dan hebben we knallende ruzies die weer even snel verdwijnen als ze kwamen.

Ooit dachten Boris en ik: ‘Hé, een vader alleen, een moeder alleen: daar moet iets aan gedaan worden.’ Broer en zus worden leek ons toen wel wat. Ik spreek nu duidelijk over vroeger. Heel vroeger. We hebben toen pogingen gedaan om ze te koppelen. Schreven briefjes, zogenaamd van Boris’ vader aan mijn moeder en omgekeerd. Het enige wat we bereikten was dat onze ouders zich heel erg opgelaten voelden en allesbehalve blij bleken te zijn met onze acties. Liefde is toch niet zo eenvoudig te regelen.

Ik stond op en liep naar mijn fiets. Nou ja, naar de plek waar mijn fiets zich zou moeten bevinden. Want hij stond er

niet meer. Dan begin je aan jezelf te twijfelen. Ik had hem toch echt hier neergezet? Ja toch? Of eh ... tja, waar dan? Heeft een grapjas hem verplaatst? Verstopt? Wat ontzettend flauw. Is hij de sloot ingeduwd? Ik keek overal en op veel plaatsen ook nog een tweede en een derde keer. Mijn fiets vond ik echter niet.

'Nee, hè!' riep ik.

Mijn frustratie moest er even hard worden uitgegoid. Niemand die het hoorde.

'Ze hebben mijn fiets gejat.'

'Nee, hè,' zei ook mijn moeder. 'Had je hem op slot gedaan?'

Natuurlijk, ik had het kunnen weten. Zij en haar lastige vragen. Daar is ze een kei in.

'Eh ...'

'Waar is het sleuteltje?'

'Hier jatten ze toch geen fietsen?'

'Dat zie je. Waarom zou dat alleen in de grote stad gebeuren?'

'Omdat wij elkaar hier kennen.'

'Heb je goed gezocht?'

'Ja, natuurlijk.'

'Net of het geld mij op de rug groeit. Je gaat maar zelf sparen voor een nieuwe.'

Sparen deed ik al, maar voor iets heel anders. Ik had dus wel geld op de bank staan, maar dat was nooit genoeg voor zoiets duurs als een fiets. Mijn broertje spaart niet. Als die iets moois ziet, wil hij het meteen hebben. Mama is dan ook nog zo gek om hem het geld ervoor te lenen. En daarna vergeet ze het vaak terug te vragen. Zo gek was ze nu niet voor mij. Ik moest aan geld zien te komen. Zonder fiets heb je hier een probleem. Dan kom je nergens.

Ik had wel een ideetje.

'Hoi Onno.'

'Dag schoonheid.'

'Heb je wat werkjes voor mij deze vakantie? Ik heb geld nodig.'

'Wie niet?'

Onno is een van de winkeliers in ons dorp. Achter in zijn winkel heeft hij een werkplaats en daar maakt hij allerlei kunstspullen die hij voorin verkoopt. Het winkeltje loopt niet geweldig, maar meestal heeft hij wel een klus voor me. Dan veeg ik de vloer, doe boodschappen en soms mag ik hem helpen bij

zijn werk. Dan verf ik kraaltjes of schuur ik hout. Maar daar heeft hij nu een hulpje voor.

‘Waar heb je het voor nodig?’ vroeg Onno.

‘Ze hebben mijn fiets gejat.’

‘Hier in het dorp?’

‘Bij het station.’

‘Heb je al in het dorp gekeken?’

‘Wat denk je?’

‘Dus dat gebeurt hier nu ook al. Bij zoiets denk je aan een grote stad. Het moet niet gekker worden.’

Toen was het stil en dacht hij na.

‘Ik heb een andere oplossing,’ zei hij. ‘Ik heb hier een fiets voor jou staan. Je werkt voor mij tot je hem hebt afbetaald.’

‘O, geweldig! Hoef ik niet te wachten tot ik de centen heb.’

Ik volgde Onno naar de schuur achter zijn winkel. We passeerden Gijs, die ik groette. Hij stootte wat klanken uit en ik kreeg een grote brede grijns van hem. Gijs is geestelijk gehandicapt en werkt een paar dagen in de week bij Onno. Hij maakt bijvoorbeeld houten kralenkettingen. Het hout schuurt hij rond en dan boort hij een gaatje in het midden. Hij verft de kralen en rijgt ze vervolgens aan een draad. Daarin is hij heel precies en nooit ongeduldig. Het zijn werkjes waar ik juist geen geduld voor heb. Na een tijdje voel ik de behoefte de kralen in het rond te smijten.

Gijs is geen klein kind, al gedraagt hij zich soms wel zo. Hij is negentien. Er zouden meer Onno’s moeten zijn voor mensen zoals Gijs. Meer Onno’s die ze serieus nemen en laten werken. Onno gaat ervan uit dat je niet mag accepteren dat mensen met het downsyndroom, zoals Gijs, ‘toch niks kunnen’. Als je eisen aan ze stelt, zegt Onno, blijken ze vaak heel veel te kunnen. Veel meer dan mensen verwachten.

De werkplaats staat vol machines: een lintzaag, kolomboor, freesmachine, een emailleeroven en allerlei gereedschap voor

houtsnijwerk. Gijs kan en mag het allemaal bedienen.

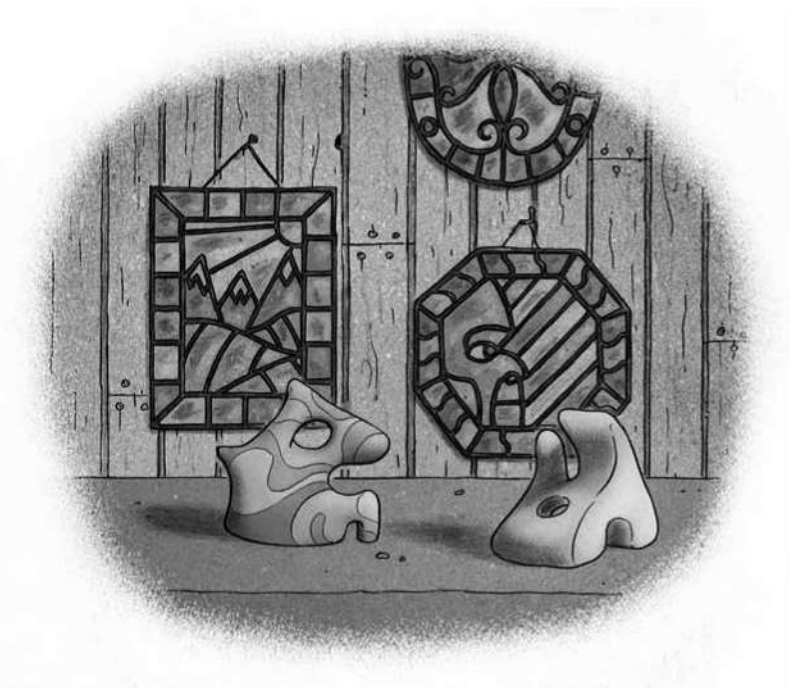
Van zijn winkel wordt Onno allesbehalve schatrijk. Hij zou andere dingen moeten verkopen, maar dat wil hij niet. Hij leeft voor zijn winkel en zijn werkplaats. Het mooiste vind ik zijn werkstukken van glas in lood. Het lijken wel schilderijtjes. Later wil ik er een van hem kopen.

In de schuur bekeken we de fiets.

‘Hij is van Anniek geweest.’

‘Maar wil je hem dan wel kwijt?’

‘Hij staat hier maar te staan. Ik denk dat zij het ook fijn zou vinden als hij weer gebruikt wordt. Nou, bevalt hij je?’

‘Ja, natuurlijk. Te gek. Joepie, ik heb weer een fiets! Je weet het heel zeker, hè?’

Onno knikte.

‘Ik was al bang dat ik deze vakantie zonder fiets zou zitten.’

Anniek was de dochter van Onno. Ze is verongelukt. Een vrachtwagenchauffeur zag haar in een bocht over het hoofd. Ze bevond zich in een zogenaamde dode hoek, een rare naam als je weet wat er gebeurd is. Ze had net een andere, grotere fiets. Daar was niks meer van over. Net als van Anniek. Onno heeft er nog steeds heel veel verdriet van. Zoiets slijt nooit, heeft hij me verteld, hij moet nog iedere dag aan haar denken.

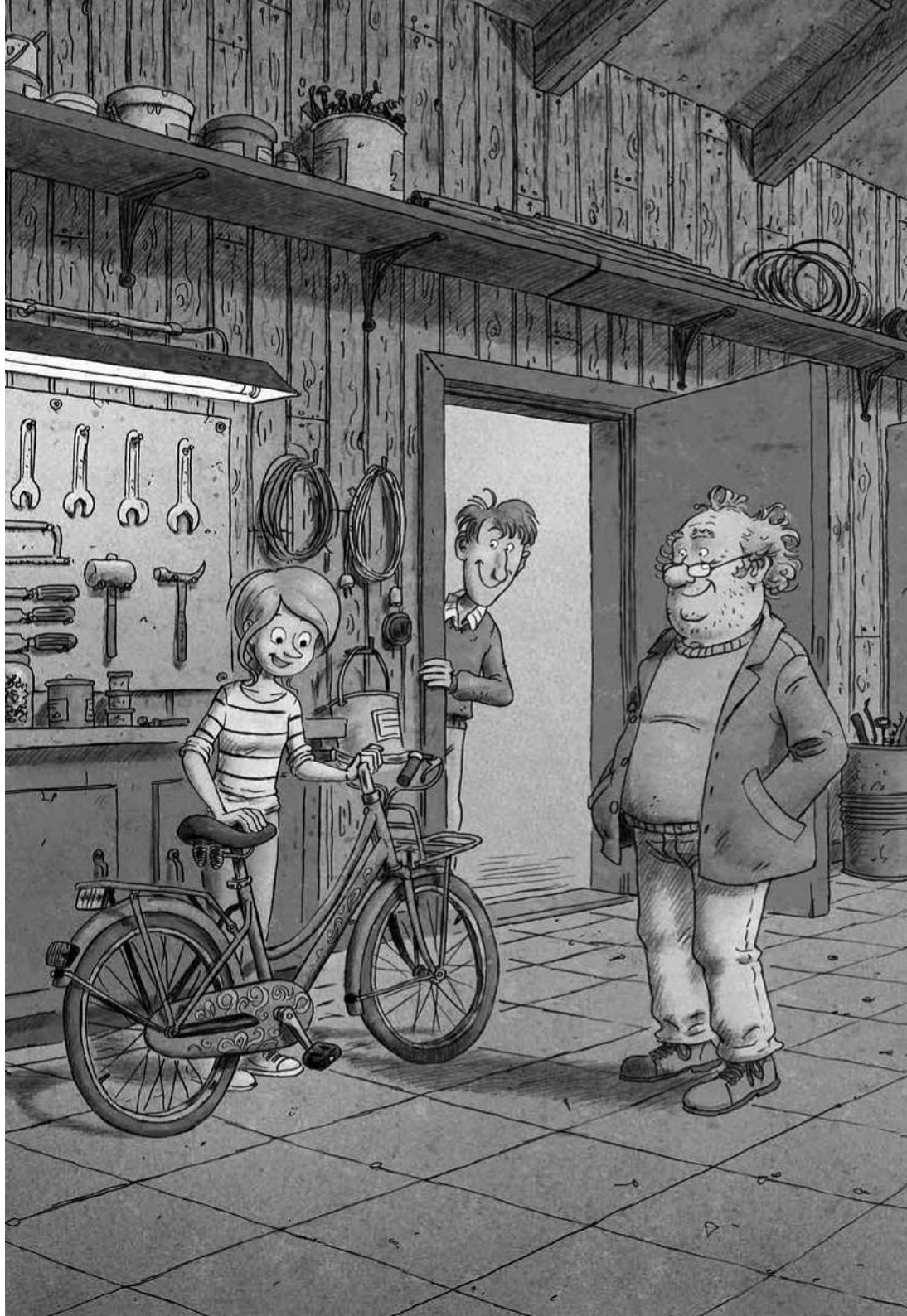
‘Je zegt maar wanneer ik genoeg gewerkt heb voor deze fiets.’

‘O, dat zal ik je laten weten, meid,’ plaagde Onno me. ‘Dat duurt nog wel even. Tot dan ben je mijn slavin.’

Onno is oké. Onno klopt. Hij doet normaal tegen je, niet zo aanstellerig als zoveel andere volwassenen tegen kinderen doen. Hij neemt je serieus. Ik heb besloten dat ik later ga trouwen met iemand zoals hij. Dat heb ik hem eens verteld.

‘Arme meid,’ zei hij toen.

‘Nee,’ antwoordde ik, ‘ik denk dat ik dan juist heel gelukkig word.’

Vroeger kwam ik vaak bij hem. Mijn ouders lagen in scheiding, dus gezellig was het thuis niet. Dat begreep Onno en ik kon altijd bij hem terecht. Voor een kopje thee, zijn mooie lees- en kijkboeken, voor een praatje. En als ik wilde knutselen, had hij altijd materiaal en ideeën.

Onno en zijn vrouw zijn ook uit elkaar. Het lijkt wel een besmettelijke ziekte in ons dorp. Maar bij hen kwam het door Anniek. Door het verlies van Anniek.

‘We hadden ieder zoveel pijn, zoveel verdriet,’ vertelde Onno eens. ‘En dat samen maakte nog meer, ontstellend veel meer verdriet. Daar konden we niet meer tegen. We houden nog steeds van elkaar. Heel veel, maar het is beter zo.’

Een testritje op de fiets zat er niet in. We liepen terug naar de winkel.

‘Begin maar met mijn atelier schoon te maken,’ zei Onno.

‘Waarom noem je dat eigenlijk je atelier?’

‘Hoe zou jij het dan noemen?’

‘Nou, gewoon, eh ... werkplaats of zo.’

‘Dat is hetzelfde. Het woord atelier gebruik je als er kunst wordt gemaakt.’

‘O, dus het is om op te scheppen?’

‘Hé Brit, zoek je ruzie?’

‘De waarheid mag zeker niet gezegd worden?’

‘Wat ben je ook een lastpak, aan de slag jij. Begin maar eens je fiets terug te verdienen.’

***

‘Brit, meneer Feithstra heeft mijn bal en wil hem niet teruggeven.’

Eindelijk had Onno me laten gaan. Ik zette thuis net de fiets op slot (ja, nu wel), toen mijn broertje Tim om hulp kwam vragen. Meneer Feithstra woont op de hoek van onze straat. Dat hij bij ons allesbehalve populair is, weet hij en lijkt hij juist als een compliment te zien. Ik denk dat hij het leuk vindt om anderen verdriet te doen.

Mijn moeder had zich ervan af gemaakt en tegen Tim gezegd: ‘Dat regel je zelf maar. Ik bemoei me niet met die griezel.’

En dan komt hij bij zijn grote zus uit, want zelf is Tim een grote schijterd.

‘Die ben je kwijt,’ zei ik.

‘Hé Brit, probeer jij het eens bij hem.’

‘Heb ik geen zin in, Tim.’

Maar ja, ik weet dat hij dan blijft zeuren. Dat was nu ook het geval. Na vele malen ‘Brit, please,’ stond ik toch bij de voordeur van Feithstra.

Ik ben veel te goed voor deze wereld en al helemaal voor dat ettertje van een broertje. Ik belde aan en hoorde het monster vanuit zijn kamer de gang inlopen. Van die zware voetstappen. Hij ontdeed de voordeur van een heel stel sloten en zwaaide de deur open.

‘Ach, durft het kereltje zelf niet te komen, moet grote zus de ijzers uit het vuur halen?’ begon hij meteen met die zeurderige stem van hem.

Hij gebruikte zijn lengte om te imponeren en keek minachtend op me neer. Brr, wat een engerd.

‘Dus u weet waar ik voor kom,’ stelde ik vast.

Dat beviel hem niet.

‘Zo bijdehandje, denk maar niet dat ik die bal teruggeef. Het is voortdurend hetzelfde liedje. Jullie zijn ontzettend hardleers. Jullie spelen hier op straat en jullie weten best dat er dan een kans bestaat dat zo’n bal bovenop mijn bloemen belandt. Die knakken. Dat moeten we niet hebben, dat begrijp je toch wel?’

‘Ik zal mijn broertje zeggen dat hij ergens anders met zijn bal moet spelen.’

‘Dat is het nu net, hè, als je het ze alleen maar zegt vergeten ze het ook weer. Je moet het ze laten voelen. Een paar dagen lang. Een paar dagen lang geen bal, dat voelt hij wel. Dat vergeet hij niet. Ik doe het niet voor mijn lol, ik voed dat joch op, want met een moeder alleen zal daar bij jullie wel weinig van terecht komen.’

Wat dacht die engerd wel. Mijn moeder doet in haar eentje haar uiterste best en die kan ons heus wel opvoeden. Dat gaat haar prima af, al had ze niet zo lullig moeten doen over mijn fiets. Ik zei niks terug, draaide me om en liep weg, Feithstra verbijsterd achterlatend. Die was natuurlijk maar wat graag verdergegaan met zijn preek.

‘Zie je wel. Dat bedoel ik nu. Geen manieren,’ riep hij me na.

‘Die bal kun je schudden,’ vertelde ik mijn broertje die iets verderop stond. Naast hem stond Boris. Met zijn fiets.

‘Je band al gelapt, zie ik?’

‘Was je op bezoek bij je vriendje?’ vroeg hij plagend.

‘Hahaha ... Hij heeft de bal van Tim ingepikt.’

‘Heeft hij hem lek geprikt?’

'Weet ik veel.'

'Heeft hij ooit met een bal van mij gedaan.'

'Dat had volgens mij meer met jouw grote mond te maken.

Hoe ging je repetitie?'

'Best goed. Jij nog ontzettend bedankt.'

'Geef me maar een kus.'

Tim begon meteen te giechelen en Boris voelde zich duidelijk opgelaten en onzeker. Je zag hem denken: meent ze dat nu?

'Dankzij jou ben ik mijn fiets kwijt.'

Ik vertelde wat er gebeurd was.

'Lullig, zeg. Moeten we gaan zoeken?'

'Ik heb al een nieuwe.'

'Geloof ik niet. Zo gek is je moeder niet.'

'Van Onno. Ik moet ervoor werken. Dus deze vakantie zie je me niet meer.'

'Ik ga voor je zoeken.'

'Ik heb al overal gekeken.'

'Ja, bij het station, maar ook hier in het dorp? In de buurt waar Julius woont?'

'Heeft toch geen zin.'

'Natuurlijk wel. Ik vind hem voor je.'

Meteen ging hij ervandoor. Dat bedoel ik nou. Boris is mijn vriend.